

Borgmester Bo Hansen
Svendborg Kommune
svendborg@svendborg.dk

Tilladelse til projektet Valdemars Slot – Et slot for kultur og kunst efter planlovens forsøgsordning for kyst- og naturturisme

Svendborg Kommune har den 31. januar 2024 ansøgt om forsøgstilladelse efter forsøgsordningen for kyst- og naturturisme efter planlovens¹ § 4 a, stk. 1, til projektet Valdemars Slot – Et slot for kultur og kunst. Svendborg Kommunes hørings svar af 21. maj 2024 med supplerende oplysninger af 19. juni 2024 er indgået i vurderingen af projektet.

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
e-post km@km.dk

Dato: 13. november 2024

Afgørelse om forsøgstilladelse med vilkår

Ministeren for byer og landdistrikter skal hermed meddele Svendborg Kommune forsøgstilladelse til det ansøgte projekt, jf. planlovens § 4 a, stk. 1. Forsøgstilladelsen giver kommunalbestyrelsen tilladelse til planlægning og til meddelelse af landzonetilladelser til det ansøgte projekt, uanset planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 1, 3 og 4 og § 35, stk. 3. Tilladelsen meddeles med vilkår.

Det ansøgte projekt kræver desuden en særskilt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15 (strandbeskyttelseslinjen), jf. § 65 a. Miljøministeren træffer efter bestemmelsen afgørelse herom. En eventuel dispensation kan meddeles på nærmere fastsatte vilkår.

Svendborg Kommune har ansvaret for at påse, at projektet realiseres i overensstemmelse med forsøgstilladelsen, at vilkår overholdes, og at gældende lovgivning – der ikke er fraveget i forsøgstilladelsen – overholdes i den efterfølgende planlægning til realisering af projektet.

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Svendborg Kommune har ansøgt om at genskabe Valdemars Slot som et kulturelt samlingssted ved at omdanne eksisterende bygninger til udstillingslokaler, samt at skabe nye udendørs aktivitetsområder. Slottet skal danne ramme om internationale kunstudstillinger og udendørs arrangementer, hvor det af ansøgningen fremgår, at der ønskes etableret en restaurant, tepavillon, slotsgrøntsagshave og en skulpturpark. Projektet indebærer endvidere reservation af et større areal til parkeringsplads. Projektet er omfattet af strandbeskyttelse.

Vurdering af det ansøgte projekt

Ministeren for byer og landdistrikter skal vurdere det ansøgte projekt efter fire kriterier oplyst i planlovens § 4 a, stk. 1. Der kan alene gives tilladelse til forsøg, som opfylder alle fire kriterier i bestemmelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om planlægning.

Forsøgsordningens fire kriterier

Side 2

- 1) Projekterne har et væsentligt potentiale til at skabe vækst og udvikling i kyst- og naturturismen og øget tiltrækning af turister samt via nyskabende elementer er særegne, så de kan bidrage til udviklingen af turisme i Danmark*

Det fremgår af ansøgningen, at projektet har til hensigt at skabe diverse kulturelle tilbud, samt skabe nye udendørs aktivitetsområder, på arealerne tilhørende Valdemars Slot. Hertil beskriver ansøgningen, at projektet vil bidrage med udendørs arrangementer og internationale udstillinger på Valdemars Slot. Det fremgår af ansøgningen, at ambitionen er at øge det årlige antal af besøgende med 45.000-50.000. Projektet er beliggende i Destination Fyn, hvor der i 2023 var 4 mio. overnatninger, hvoraf 1,2 mio. var udenlandske overnatninger. Det vurderes, at de aktiviteter der beskrives i ansøgningen, vil kunne fungere som et tiltrækningspunkt for området.

Projektet vurderes at indebære et væsentligt turismemæssigt vækstpotentiale.

På denne baggrund vurderes det sammenfattende, at projektet lever op til kriterie 1.

- 2) Etableringen af de konkrete projekter sker i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter eller ved omdannelse af eksisterende, overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen og er i overensstemmelse med de sammenhængende turistpolitiske overvejelser i kommunalbestyrelsens planlægning for turisme samt kommunalbestyrelsens planstrategi*

Projektet realiseres ved at omdanne eksisterende overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen tilhørende Valdemars Slot til rekreative eller kulturelle tilbud. Udvikling af Valdemars Slot fremgår som et punkt i Svendborg Kommuneplan 2021-2033, hvoraf det også fremgår, at man ønsker at fremme og udvikle investeringen i turismefaciliteter i kommunen. Det ansøgte projekt er hertil behandlet i Svendborg Kommunes udviklingsstrategi 2023-2035 'Fra mere til bedre – Fremtidens Svendborg'. Projektet ses på denne baggrund at være i overensstemmelse med kommunens turismeplanlægning.

På denne baggrund vurderes det sammenfattende, at projektet lever op til kriterie 2.

- 3) Projekterne indpasses arkitektonisk og opføres under særlig hensyntagen til den omkringliggende natur og landskabet*

Projektet vurderes i omfang, placering og arkitektonisk indpasning at kunne tilpasses den omkringliggende natur og landskabet. Ansøgningen har fokus på at varetage eksisterende natur- og landskabsværdier knyttet til kystlandskabet og dets natur, det vil sige de bærende landskabstræk, biodiversiteten og hermed offentlighedens mulighed for at opleve kystlandskabet. I den videre projektering forudsættes disse hensyn fastholdt i den arkitektoniske udformning af bygninger, anlæg og terræn, herunder gennem valg af bygnings-

og anlægshøjder, materialer, belysning, skiltning og befæstelse. Disse hensyn er særligt vigtige at varetage i den del af projektet, som vil kunne påvirke oplevelsen af kystlandskabet.

Side 3

4) projekterne indeholder tiltag, som bidrager positivt til den omkringliggende natur og også gerne til gode naturoplevelser

Det fremgår af ansøgningen, at der med projektet etableres levende hegn som erstatning og supplement til eksisterende hegn, og at der etableres ny grønthave og skulpturpark, på arealer der for nuværende benyttes som græsplæner. Projektet vil også renovere den rekreative infrastruktur, i form af stisystemer og lignende omkring slottet.

Med etableringen af levende hegn og erstatning af græsplæne med andre mere biodiverse landskabsformer, vurderes projektet at bidrage positivt til den omkringliggende natur. Hertil vurderes en opgradering af det rekreative infrastruktur omkring slottet, i højere grad at bidrage til gode naturoplevelser for besøgende.

På denne baggrund vurderes det sammenfattende, at projektet lever op til kriterie 4.

Statslige interesser i arealanvendelsen

Det fremgår af bemærkningerne² til planlovens § 4 a, at der ikke kan godkendes projekter, som er i strid med statslige interesser.

På det foreliggende grundlag vurderer ministeren for byer og landdistrikter, at de statslige interesser inden for arealanvendelsen ikke er til hinder for, at der meddeles forsøgstilladelse.

Forholdet til anden lovgivning

Der kan alene ske fravigelse af de bestemmelser, der fremgår af forsøgsordningen, og der kan derfor ikke gives tilladelse til et projekt eller dele deraf, som strider mod anden lovgivning, jf. bemærkningerne til planlovens § 4 a.

I forhold til det ansøgte projekt skal kommunalbestyrelsen i den videre planlægning af projektet bl.a. være opmærksom på følgende lovgivning:

Kommunalbestyrelsen skal ved realisering af projektet vurdere, om projektet kan skade et Natura 2000-område, og om projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for særligt beskyttede arter (de såkaldte bilag IV-arter) i overensstemmelse med de gældende regler herom.

Slots- og Kulturstyrelsen bemærker, at fysiske ændringer af de fredede bygninger kræver tilladelse fra Slots- og Kulturstyrelsen.

² Lovforslag som fremsat: FT 2016-2017, tillæg A L 668 (lovforslag) s. 20

Vilkår for forsøgstilladelse

En forsøgstilladelse kan meddeles med vilkår, jf. bemærkningerne til planlovens § 4 a. Forsøgstilladelsen meddeles med følgende vilkår, som kommunalbestyrelsen i den videre planlægning af projektet skal opfylde:

For så vidt angår kriterie 3 om den arkitektoniske indpasning, stilles der vilkår om, at Svendborg Kommune tilpasser projektet landskabeligt i overensstemmelse med afsnittet om vurdering af kriterie 3.

Ministeren for byer og landdistrikters afgørelse og begrundelse

Ministeren for byer og landdistrikter har på det foreliggende grundlag vurderet, at det ansøgte projekt – med de anførte vilkår – opfylder de fire kriterier i planlovens § 4 a, stk. 1, og kan udformes i overensstemmelse med statslige interesser og anden lovgivning. På denne baggrund meddeler ministeren for byer og landdistrikter tilladelse til det ansøgte projekt med de anførte vilkår.

Anvendelse, bortfald og evaluering

Kommunalbestyrelsen kan anvende forsøgstilladelsen ved modtagelsen og således igangsætte den videre planlægning.

Denne forsøgstilladelse, vedtagne lokalplaner og meddelte landzonetilladelser på baggrund af tilladelsen, bortfalder 5³ år fra dags dato, hvis projektet ikke er påbegyndt⁴ på dette tidspunkt, jf. planlovens § 4 a, stk. 8.

Kommunalbestyrelsen skal bistå By-, Land- og Kirkeministeriet med evaluering af forsøgets betydning for udviklingen af kyst- og naturturismen samt påvirkningen af omkringliggende natur og landskabet mv. efter 5 år.

Oplysning om klageadgang

Denne afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, herunder Planklagenævnet, jf. planlovens § 58.

Søgsmål til prøvelse af denne afgørelse ved domstolene skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. planlovens § 62.

Morten Dahlin

Minister for byer og landdistrikter

³ Fristen på 5 år kan af Ministeren for byer og landdistrikter forlænges med op til 2 år. En forlængelse skal meddeles inden udløbet af fristen.

⁴ Ved påbegyndt forstås, at projektet er fysisk påbegyndt.